

Onderwerp

Intrekking aanwijzingsbesluit Toppelzone

Opsteller	5.1.2e	Behandeldatum	4 juni 2024
Programma	Veiligheid Zorg & Onderwijs	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls en G. Visser		

Advies

- 1. Het Aanwijzingsbesluit Toppelzone d.d. 22 maart 2022 in te trekken.**
2. De brief aan de raad vast te stellen, waarin de raad wordt geïnformeerd over het besluit van het college om het aanwijzingsbesluit toppelzone in te trekken.

Aanleiding

De zitting van de rechtbank rondom twee geweigerde toppelzone-registraties heeft plaats gevonden op 17 mei 2024. Deze registraties zijn geweigerd omdat beiden personen niet voldoen aan de in het aanwijzingsbesluit gestelde voorschriften. De rechtbank heeft het beroep gegrond verklaart en de voorschriften (o.a. registratieplicht) in het aanwijzingsbesluit Toppelzone onverbindend verklaart wegens strijd met de privacyregels en/of andere wetgeving. Dit heeft onmiddellijk grote negatieve gevolgen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de toppelzone. De Nijmeegse toppelzone is nu zonder voorafgaande registratie toegankelijk voor alle straatsekswerkers. De uitsterfconstructie die wij kennen en de koppeling die is gemaakt met het zorgaanbod is nu niet meer uitvoerbaar zonder een registratie.

Naast de twee bovengenoemde personen heeft ook de stichting Bureau Clara Wichmann (BCW) bezwaar gemaakt tegen de twee afwijzingsbesluiten. BCW heeft in het voortraject meerdere malen aangegeven dat zij voorstander zijn van het openzetten van de toppelzone voor alle straatsekswerkers en dus zonder te voldoen aan alle gestelde voorwaarden, waaronder de registratieplicht. Om deze reden verwachten wij dat zij hier landelijke bekendheid aan geven. Dit zal een aanzuigende werking hebben en grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de toppelzone.

Beoogde impact

Met bijgevoegde brief informeren we de raad over het genomen collegebesluit en welk vervolg gegeven wordt aan sluiting van de toppelzone met betrekking tot de openbare orde en de veiligheid in de stad. Tevens wordt ingegaan op de voortzetting van de zorgaanpak voor de sekswerkers en het bestaande beleid.

Ten aanzien van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg dragen we bij aan de ambitie: "We zorgen dat kinderen en volwassenen zoveel mogelijk in een (veilige) thuissituatie kunnen leven. We versterken inwoners en gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen." Ons besluit sluit aan op de bij deze ambitie geformuleerde activiteit: "We voorkomen huisuitzettingen, leiden toe naar zorg, werken aan perspectief van multiprobleemhuishoudens en beperken overlast als gevolg van dakloosheid en psychiatrische en/of psychosociale problematiek."

Ten aanzien van het programma Veiligheid draagt onze aanpak van het prostitutievraagstuk bij aan de ambitie: 'We zijn een lokaal bestuur dat binnen het veiligheidsdomein regie neemt, kaders stelt en partijen bij elkaar brengt.' Ons besluit sluit aan op de bij deze ambitie geformuleerde activiteit: 'We stellen in geval van multi-problematiek, lange-termijndoelen vast en we leveren bijbehorend maatwerk om escalatie van problematiek en stijgende (maatschappelijke) kosten tegen te gaan.' In de situatie waar inwoners zichzelf niet goed kunnen redden en waarvan de problematiek leidt tot maatschappelijke onveiligheid, kiezen we voor een individu- en/of systeemgerichte aanpak.

Een belangrijk onderdeel van lokale veiligheid is de zorg voor een ordelijk verloop van het maatschappelijk verkeer in de openbare ruimte. Hier heeft de burgemeester als bestuursorgaan wettelijke bevoegdheden om verstoring of bedreiging ervan tegen te gaan. Daar is sprake van in geval gedrag een direct of dreigend gevaar voor derden veroorzaakt of als daardoor hun rechten worden of dreigen te worden aangetast en met als uitdrukkelijk doel om (dreigende) onveilige situaties tegen te gaan en zo nodig te doen stoppen.

Argumenten

1.1 Proactief handelen ter voorkoming van overlast rondom de tippelzone, omgeving en de stad

De risico's voor de openbare orde in en rondom de tippelzone en de overlast die dit mogelijk zal meebrengen voor de omgeving en de stad, zijn dermate groot dat het vraagt om een direct besluit. Van belang is dat de betrokken personen (de geregistreerde straatsekswerkers en de zorginstanties) direct schriftelijk goed geïnformeerd worden, bij voorkeur, voordat het besluit openbaar wordt gemaakt.

1.2. Geen Nijmeegse tippelzone voor heel Nederland.

In de huidige situatie zijn voorschriften gesteld aan de sekswerkers om te mogen tippelen. Door de opgelegde registratieplicht was het mogelijk om zicht te houden op en op de hoogte te blijven van wie er werkzaam zijn. Het was mogelijk om deze relatief kleine groep sekswerkers te motiveren en ondersteunen om uit het straatsekswerk te stappen en hen te ondersteunen bij lotsverbetering. Onder o.a. deze condities is destijds groen licht gegeven om de tippelzone open te houden.

Wanneer de tippelzone toegankelijk wordt voor alle sekswerkers uit Nederland is van een persoonsgerichte aanpak waarbij gewerkt wordt aan lotsverbetering geen sprake. De aanzuigende werking van het vervallen van de registratieplicht zal grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de tippelzone.

1.3 Relatief veilige werkplek kan niet meer geboden worden

Afgelopen jaren is geprobeerd voor deze doelgroep een relatief veilige werkplek te creëren. Deze is niet meer te garanderen bij een tippelzone die volledig opengesteld wordt voor alle sekswerkers uit Nederland en zonder registratieplicht. Tevens is er minder grip met het oog op hygiëne, hulp en bestrijding van vrouwenhandel en uitbuiting.

1.4 Zorg en veiligheid, integrale inzet en ondersteuning

Vanuit veiligheid en openbare orde is het belangrijk dat we weinig ruimte bieden aan

sekswerkers om in de tussenliggende periode van de uitspraak van de rechtbank en het feitelijke sluiten van de zone. Wij verwachten dat we dan een te groot risico lopen op het aantrekken van meerdere en andere sekswerkers die al dan niet een relatie met Nijmegen hebben. Vandaar dat wij voor de veiligheid en openbare orde aan de hand van het intrekken van het aanwijzingsbesluit de zone zo snel mogelijk na de uitspraak sluiten.

Kanttekeningen

Tippelen zonder zone

- Bij sluiting van de zone moet er rekening mee gehouden worden dat het tippelen zich verplaatst naar een ander deel/delen van de stad. De verwachting is dat wellicht een aantal van de sekswerkers zoeken naar andere plekken om te kunnen tippelen. In de coronatijd heeft een aantal sekswerkers in de omgeving van de huidige zone naar klanten gezocht. Een ander opvallend feit was dat in deze lockdownperiodes meerdere sekswerkers een andere weg zijn ingeslagen/ gestopt zijn.
- Het zou kunnen dat de omgeving afkeurend reageert op sekswerkers.
- Aan de hand van de APV kan handhavend worden opgetreden wanneer sekswerkers tippelen in de stad.
- Mocht er meer toezicht en handhaving nodig zijn op het tippelen dan zal met de politie en handhaving gesproken worden over evt. verschuiving van de inzet.

Zorgaanpak straatsekswerkers

De zorgaanpak voor de groep straatsekswerkers is op dit moment geborgd bij twee zorgaanbieders (Iriszorg en het Leger des Heils). Dit gebeurt middels het leveren van casemanagement, de inzet van een ervaringsdeskundige, voor aansturing en expertise, de inzet van een flexbudget en de inzet van een time-outvoorziening. Na sluiting loopt deze zorgaanpak door al wordt nauwlettend gevolgd wat nodig is.

Met Iriszorg en het Leger des Heils wordt direct het gesprek aangegaan over de sluiting van de tippelzone (en dus ook huiskamer de Cirkel) en de communicatie naar de sekswerkers.

Veiligheid van de locatie en direct omgeving

De locatie van de tippelzone wordt extra onder surveillance opgenomen. In een uiterste situatie zal de locatie ook worden afgeschermd door beveiliging en/of door betonblokken. Wij verwachten dan dat geen verdere bijzondere inzet nodig is van politie en/of handhaving.

Financiën

Sluiting van de tippelzone levert een besparing op in de kosten die nu gemaakt worden voor de loads, huiskamer de Cirkel, de beveiliging op de tippelzone en schoonmaak en onderhoud van de loads op de tippelzone. De kosten van de Zorgaanpak lopen gewoon door.

Vervolg

- Informatieve brief versturen naar de geregistreerde straatsekswerkers. Deze brief ligt klaar zodat deze direct na het besluit kan worden verzonden.
- Persbericht versturen.
- Medewerkers afdeling Veiligheid, Handhaving en toezicht worden geïnformeerd over ophanden zijnde sluiting, in de dagen rond de verwachte datum van de uitspraak.

Collegevoorstel

- Uitvoerende partijen (IrisZorg en Leger des Heils) en doelgroep worden ingelicht direct na de uitspraak.

Bijlage(n)

1. Raadsbrief
2. Intrekkingsbesluit
3. Uitspraak rechtbank

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 3